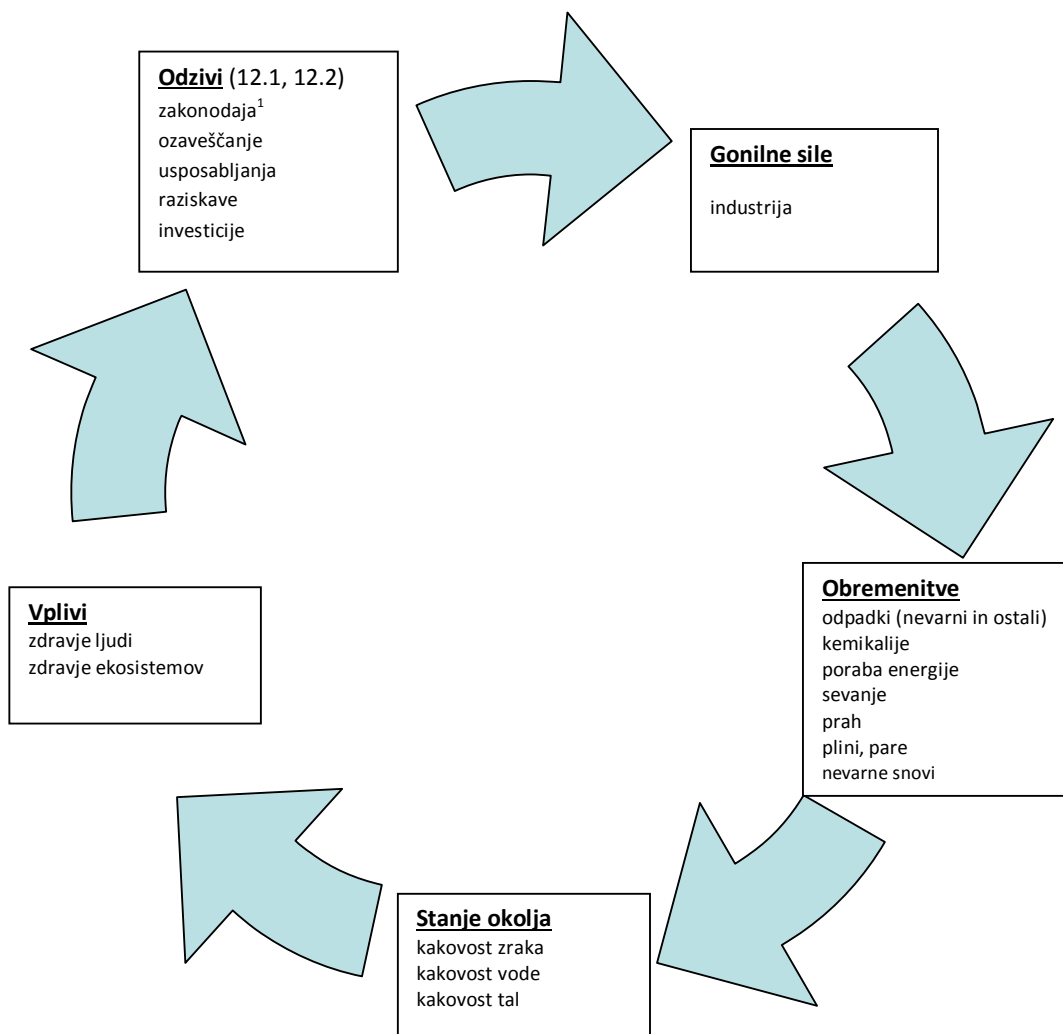

Področje 12: Industrijsko onesnaževanje

UVOD

Industrijsko onesnaževanje ustvarja enega največjih pritiskov na okolje. Vključuje skoraj vsa področja varstva okolja (zrak, vode, odpadke, hrup, kemikalije) in nanj se nanaša najboljšežnejši del okoljske zakonodaje. Uskladitev s pravnim redom EU zato poteka tako na pravnem (zakonskem) kot na institucionalnem področju. Industrija mora poleg novih upravnih postopkov investirati v izboljšavo tehnoloških postopkov.

Model GOSVO

¹ Direktiva o presoji vplivov na okolje (EIA), Direktiva o celovitem preprečevanju industrijskega onesnaževanja in nadzoru nad njim (IPPC), Direktiva o zmanjševanju emisije lahko hlapnih organskih snovi pri uporabi topil (VOC), Direktiva o nadzoru nad nevarnostmi velikih nesreč (SEVESO), Uredba o prostovoljni udeležbi podjetij v sistemu okoljskega upravljanja (EMAS), Sistem ravnanja z okoljem v skladu s standardom ISO 14001, Direktive s področja kemikalij, Uredba o okoljskem znaku, Ostale direktive (splošne, o odpadnih plinih, o odpadkih, o hrupu, sevanju, porabi energije)

NABOR INDIKATORJEV

12.1 Izvajanje direktive za celovito preprečevanje in nadzor onesnaženja

12.2 Uvajanje sistemov za okolju prijaznejše delovanje podjetij

PROFILI INDIKATORJEV

Profil indikatorja	
Naziv indikatorja	12.1 Izvajanje direktive za celovito preprečevanje in nadzor onesnaženja
Tip indikatorja	Odzivi
Cilj glede na vladni program, zakonodajo...	Slovenija je direktivo IPPC prenesla v svoj pravni red z Zakonom o varstvu okolja z in Uredbo o vrsti dejavnosti in napravah, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (IPPC Uredba). Pri prevzemanju EU zakonodaje si je določila tudi rok 31.10. 2007, do katerega naj bi vsi okoljski zavezanci po IPPC direktivi v državi pridobili IPPC dovoljenje.
Obrazložitev izbora indikatorja	Del evropskega pravnega reda, ki ga je morala Slovenija prevzeti do leta 2002, je tudi Evropska direktiva 96/61 za celovito preprečevanje in nadzor onesnaženja (kratko: direktiva IPPC). Ena izmed novosti, ki jo prinašata direktiva IPPC in Zakon o varstvu okolja, je uvedba okoljevarstvenega dovoljenja. Takšno dovoljenje je nujno pri gradnji in obratovanju vseh objektov oziroma naprav iz dejavnosti, ki imajo večji vpliv na okolje. Med sektorji, ki so zavezani upoštevati IPPC, direktiva loči 5 + 1 industrijskih sektorjev: energetiko, rudarstvo, predelavo kovin, kemične obrate, ravnanje z odpadki in nekatere druge dejavnosti. V Sloveniji je trenutno identificiranih več kot 170 gospodarskih družb, ki morajo pridobiti okoljevarstveno dovoljenje v skladu Uredbo IPPC. Ker do začetka mandata Slovenija kljub drugačnim ciljem še ni izpolnila zavez, bomo z izbranim indikatorjem ocenili izvajanje direktive IPPC v aktualnem vladnem mandatu.
Metodologija:	
Merska enota /način podajanja	delež (%) tistih, ki imajo izdana dovoljenja glede na zavezanca
Referenčne vrednosti, če obstajajo	število zavezancev po IPPC
Pogostnost merjenja	enkratno
Znani viri podatkov	ARSO - IPPC

Profil indikatorja	
Naziv indikatorja	12.2 Uvajanje sistemov za okolju prijaznejše delovanje podjetij
Tip indikatorja	Odzivi
Cilj glede na vladni program, zakonodajo...	EU ima postavljen cilj 35.000 registriranih organizacij in lokacij v roku 10 let po tem, ko bo stopil v veljavo dokument Revised EMAS (predvidoma v začetku 2010), torej do leta 2020. Kot vmesni cilj ima postavljeno 23.000 registracij v roku 5 (do leta 2015), kar je preračunano na osnovi doseženih registracij v treh najbolj naprednih državah članicah. Leto 2007 da povprečje 48,27 registriranih lokacij po EMAS na milijon prebivalcev, kar za Slovenijo do leta 2015 pomeni 97 lokacij, ki uporabljajo znak EMAS.
Obrazložitev izbora indikatorja	<p>Eden pomembnejših gospodarskih instrumentov za obvladovanje okoljskih vidikov proizvodne ali storitvene dejavnosti je uvajanje sistemov za ravnanje z okoljem. Takšen sistem vodi k odpravljanju in zmanjševanju negativnih vplivov na okolje, podjetjem pa predstavlja mednarodno priznan pristop k poslovanju, ki zagotavlja vse pomembne vidike okoljevarstvenega ravnanja (izraba surovin in energije, vodenje tehnoloških procesov, zahteve glede uporabe proizvodov...). Pomen uvedbe sistema za ravnanje z okoljem ni le v zadostitvi okoljski zakonodaji in v znižanju stroškov, ampak tudi v širjenju trga in povečanju konkurenčnosti podjetij pri trženju izdelkov, znanj in tehnologij na mednarodnih trgih.</p> <p>Z izbranim indikatorjem ocenjujemo, kakšna je kultura uvajanja sistemov za ravnanje z okoljem v Sloveniji in kakšen je trend tega uvajanja. Shema za okoljsko vodenje in presojo (EMAS), sistem ISO 14001 in EU znak za okolje - okoljska marjetica (Eco Label) spadajo med pomembnejše instrumente ravnanja z okoljem, zato se bomo pri pregledu osredotočili nanje.</p> <p>Ministrstvo za okolje in prostor ima moč in dolžnost, da za uvajanje sistemov za ravnanje z okoljem ustvarja podporno okolje, in sicer tako preko zelenega javnega naročanja kot ozaveščevalnih dejavnosti. Ocenjo bo zanimivo tudi primerjati s številom okoljskih priznanj naprednih in tranzicijskih držav.</p>
Metodologija:	
Merska enota /način podajanja	delež (%) števila novih izdanih okoljskih priznanj EMAS (cca. 14 na leto glede na cilje) število izdanih okoljskih priznanj EMAS, ISO 14001 in EU znak za okolje glede na povprečje EU27 in povprečje EU15
Referenčne vrednosti, če obstajajo	Kazalci okolja 2007 (ARSO), povprečje EU27 in povprečje EU15, EMAS cilj 97 lokacij za Slovenijo do leta 2015
Pogostnost merjenja	enkrat na dve leti
Znani viri podatkov	SIQ, Mednarodna organizacija za standardizacijo ISO, GZS – Podjetja z okoljskimi priznanji, portal EMAS, MOP, Eco Label portal